

איך גיליתי בזנזיבר את האושר ששום כסף לא יכול לקנות...

זו נסיעה ארוכה ומשקשקת קרביים בדרך חתחתים... אני ישובה ברכב המטלטל עם עלי, איש הקשר שלי בזנזיבר, בדרכנו לחלק תרומת בגדים גדולה לילדים בכפרים מעוטי יכולת באי. כדי להגיע אל הכפר Mgonjoni, שאינו מופיע במפה ואפילו בגוגל לא שמעו על קיומו, אנחנו יורדים מהכביש הסלול אל דרך עפר ובמשך דקות ארוכות אנחנו מטלטלים ברכב כשהוא מתמרן בין הבורות העמוקים. בפאתי הכפר כבר ממתין לנו עוזרו של הציף/ ראש הכפר, עמו הוסדר הביקור מבעוד מועד - תנאי הכרחי לביקור, בייחוד בכפרים הלא מתויירים באי. הוא מקבל את פנינו בתלבושת ספורטיבית למדי בצבעים בוהקים וחיוך רחב, לוחץ את ידינו בשמחה ומוביל אותנו אל תוך הכפר. בכפר כולו אין כביש או דרך סלולה. הוא אינו מחובר לרשת החשמל, אין בו מים זורמים או תשתית ביוב.

אין כאן מבנה בית ספר ראוי או אפילו מרפאה. במקרה הצורך, יש ללכת ברגל כחצי שעה עד שמגיעים לכביש וממנו נוסעים בתחבורה ציבורית שנקראת "דלה דלה" אל סטון טאון, העיר היחידה באי. אנו מהלכים בשביל העפר ובין העצים מתגלות לעינינו בקתות בוץ פשוטות. אין כאן אפילו שימוש בלבנים מוכנות - הכל בנוי באופן עצמי מחומרים הזמינים מהטבע. שלד הבקתה עשוי ענפי מנגרובים הצומחים מסביב, אשר מסודרים בשתי וערב ויוצרים מסגרת אותה ממלאים בבוץ ואבנים. הגג עשוי סכך המונח בצפיפות. אין כאן חלונות, דלתות או מנעולים. אין וילונות או ריהוט - חזרה לביסיק במובן הכי פשטני. השמועה על הגעתנו מתפשטת במהירות ומכל עבר נוהרים ילדים נרגשים. אני מביטה בהם ולבי נחמץ. לבושים בבגדים בלויים, חלקם עירומים למחצה, הם רצים אלינו, כולם יחפים, למעט בר-מזל יחיד שאוחז בנחישות בידיו זוג כפכפי קרוקס מכוסים בוץ. הם מתקבצים סביבנו, מביטים ב"מזונגו" Mzungu ("אישה לבנה" בסוהילית) הזרה עם הצמות במעט חשדנות מהולה בחשש. אחת מהם פורצת בבכי כשהיא רואה אותי, ואני נבהלת בחזרה כשאני מבחינה בעיניה המושחרות בכבדות, כסגולה נגד עין רעה.

למרות שאין להם הרבה הם נראים מאושרים ושמחים בחלקם. אני מביטה מוקסמת בצעצועים המאולתרים שהם הכינו בהרבה דמיון ויצירתיות, ובייחוד כובש אותי ילד אחד עם עיניים נוצצות וחיוך שובה לב שמדגים לי באושר אין קץ כיצד הוא מנגן על רשת ברזל המדמה תוף. כשאנחנו מתקדמים אל מרכז הכפר, מהלכים בין הבקתות, אני מרגישה כף יד קטנה נדחקת אל כף ידי ואוחזת בה בחוזקה. אני מביטה מופתעת ומגלה ילדה קטנה בשמלה אדומה דהויה שמחייכת אליי בביישנות. המחווה העדינה מרגשת אותי בפשטותה ובאותו רגע אני מרגישה את הלב שלי עולה על גדותיו. אני מתכוו פפת אליה ומחבקת אותה קרוב. כשאני מראה לה את שתינו יחד במצלמה - היא נועצת מבט חודר בדמותה הנשקפת אליה מן המסך הקטן. כולם מתרכזים אל מול עץ הבאובב הגדול, ישובים בציפייה ואנחנו מתחילים בחלוקה.

למרות שהיה ברור לי כי מדובר בחלוקה המונית היה חשוב לי שלא תהיה התנפלות על הבגדים, כדי שאוכל להעניק לכל ילד בצורה מסודרת ומכובדת את הבגד המתאים לו. לכן, כבר בארץ מיינתי את כל הבגדים לשקיות נפרדות לבנים ובנות וחילקתי אותם למידות על פי הגילאים השונים. אחד אחד, אני מוציאה את הבגדים מהשקית, ומעניקה לכל ילד בגד שמתאים למידתו וממש "מוכרת" לו אותו: מראה לו את ההדפס או מאפשרת לו לבחור את הצבע, כדי שלרגע לא ירגיש שזוהי נדבה, אלא מתנה אישית שנועדה עבורו. אני גם מאפשרת להם להחליף את הבגד שקיבלו במידה ויש אחר שהם מעדיפים יותר. אני מביטה בהם, ממששים את הבד ופוסקים בחיוך: "זה בד מאיכות טובה!" וכשאני מבקשת לצלם אחדים מהם עם הבגד החדש שקיבלו, הם נעמדים מולי בגאווה. לא עשיתי מהפיכה גדולה. לא שיניתי עולמות ובטח שלא את חייהם, אבל החיוך הגאה שלהם היה שווה הכל! אני עוזבת את הכפר בריחוף, מלאת הכרת תודה על ההזדמנות לקבל מהילדים המקסימים הללו שיעור שלא יסולא בפז - על ענווה, חמלה ואהבת אדם. אני רוצה להודות מקרב לב לכל האנשים הנפלאים שהתגייסו כדי לעזור במימוש מטרה חשובה זו:

לכל תורמי הבגדים מנופית, ובייחוד יואב ולימור טואג, שהעניקו בנדיבות שפע של בגדי תינוקות, ילדים ובני נוער, חלקם אף חדשים!

לכל האנשים המקסימים שתרמו בנדיבות מכספם כדי לממן את הטסת המשלוח לזנזיבר: נעמי וחיים זך, גורי גרוסמן, פנינה ורחמים נאור, ורדית פרידמן, טובה וייסמן, רבקה ברמן, לילך פרבשטיין, איריס לוי, אאונה פלדמן, זואי לסרי, ענבל רובמן - אשד, לימור ליאון, ענת גוטמן, רובית קרן וצופית סולז.

ותודה מיוחדת וגדולה במיוחד לעלי ג'ומא (Ally Juma), האיש שלי בזנזיבר, ששום דבר לא היה מצליח ככה בלעדיו. על ההיענות המדהימה לפנייה שלי עוד מהארץ, האיסוף משדה התעופה, אחסון ושינוע הבגדים בזנזיבר עד לחלוקה והתיווך מול התושבים מקומיים - והכל בחיוך ענק ורגישות רבה.

בברכה,
רווית חבשוש